

EŞİTLİK UYGULAMA RAPORU

2023

**ESKİŞEHİR
ODUNPAZARI BELEDİYESİ
2023 YILI
EŞİTLİK UYGULAMA RAPORU**

ESKİŞEHİR
MART, 2024⁽¹⁾

¹ Bu Rapor; 04.06.2021 tarih ve 13127 sayılı üst yönetici uygun görüşüyle yürürlüğe giren Genel Araştırma-Geliştirme ile Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme Usul ve Esasları Hakkında Yönerge madde (8) hükümleri gereğince hazırlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

I. GENEL BİLGİLER.....	7
II. ODUNPAZARI BELEDİYESİ ve TCDB	8
A. Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme Kavramı	8
B. Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme Alanında Yapılan Çalışmalar.....	8
C. Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme ve Faaliyet Raporu İlişkisi	8
III. BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI.....	9
IV. EKONOMİK SINIFLANDIRMA (DÜZEY I) SONUÇLARI.....	10
A. (01) Personel Giderleri	10
B. (02) Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	11
C. (03) Mal ve Hizmet Alım Giderleri.....	12
D. (05) Cari Transferler	13
E. (06) Sermaye Giderleri	14

TABLO DİZİNİ

Tablo 1 - Bütçe Uygulama Eşitlik Sonuçları.....	9
Tablo 2 - Personel Giderleri Harcama Bilgileri	10
Tablo 3 - Personel İstatistikleri.....	10
Tablo 4 - Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri Harcama Bilgileri	11
Tablo 5 - Mal ve Hizmet Alım Giderleri Harcama Bilgileri.....	12
Tablo 6 - Cari Transferler Harcama Bilgileri	13
Tablo 7 - Sermaye Giderleri Harcama Bilgileri.....	14

I. GENEL BİLGİLER

Odunpazarı Belediyesinde Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme konusunda çalışmalar 2014 yılı mahalli idareler genel seçimlerinden sonra oluşturulan 2015-2019 Dönemi Stratejik Planıyla birlikte başlamıştır.

2015-2019 Dönemi Stratejik Planı uygulama sürecinin sona ermesiyle birlikte 2020-2024 Dönemi Stratejik Planında “*Stratejik Amaç (3): Ekonomik ve Sosyal Gelişimi Devam Ettirmek*” amacı altında “*Stratejik Hedef (3.2): Toplumsal cinsiyet eşitliği yaklaşımının ilçe genelinde yaygınlaştırılarak tüm belediye hizmetlerine yansımaları sağlamak, girişimciliği özendirme ve teşvik etmek*” hedef olarak belirlenmiştir.

Toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme alanında yapılan çalışmalar, Strateji Geliştirme Müdürlüğü bünyesinde kurulan “*Eşitlik Birimi*” ile sürdürülmektedir. Bu kapsamda; ilçe genelindeki mahallelerde nüfus yapısına yönelik istatistikî veri toplama çalışmaları gerçekleştirilmiş ve bir veri tabanı oluşturulmuştur. Bu veri tabanı, belediyenin her türlü hizmetinin toplumun tüm kesimleri tarafından yararlanmasını sağlayacak kaynak dağılımı yapılması konusunda destek sağlamıştır.

Eşitlik Biriminin işlemlerine yönelik olarak “*Genel Araştırma-Geliştirme ile Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme Usul ve Esasları Hakkında Yönerge*” hazırlanmıştır. Bu yönergede; harcama birimlerinin bütçelerini hazırlarken, sundukları hizmetleri cinsiyet bazında ayırarak belediye bütçesinin cinsiyet eşitliğine ne derece duyarlı olduğunu tespit etmek için her yıl eşitlik uygulama raporu hazırlanacağı hükme bağlanmıştır.

2023 yılında; toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme çalışmaları kapsamında Eşitlik Uygulama Raporu hazırlanmasına yönelik olarak harcama birimleriyle bilgi akışı sağlanmış ve veriler pekiştirilmiştir. Harcama birimlerinden harcamalarına yönelik katılımcı sayıları talep edilmiş ve yılsonu raporu oluşturulması için esas alınmıştır.

2023 Yılı Eşitlik Uygulama Raporu dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme tanımı yapılmıştır. İkinci bölümde, Odunpazarı Belediyesinde toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme konusunda yapılan çalışmalara yer verilmiştir. Üçüncü bölümde ise idare faaliyet raporunun ekinde bu raporun sunulma nedenlerine yer verilmiştir. Raporun son bölümünde ise bütçe harcamalarının ekonomik sınıflandırmanın birinci düzeyinde takip edilmesine dair sonuçlar yer almaktadır.

II. ODUNPAZARI BELEDİYESİ ve TCDB

A. Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme Kavramı

Politik kararların en önemli yansımaları bütçelerdir. Toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme, kadınlar ve erkekler için ayrı bütçe oluşturulması anlamına gelmemektedir. Bütçe çalışmalarında, toplumsal cinsiyet eşitliği bakış açısı boyutunun bütçe politikalarına dâhil edilmesidir. Yapılan bütçe çalışmalarının merkezine; “*kadınların ve erkeklerin her türlü haktan, hizmetlerden farklı ihtiyaçları göz önüne alınarak kaynaklardan eşit faydalanmasını sağlamak*” amacı yerleştirilmelidir.

B. Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme Alanında Yapılan Çalışmalar

Odunpazarı Belediyesinde idare olarak toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme alanında yapılan çalışmalar üç ayrı başlıkta toplanmıştır;

- *Planlama çalışmasında toplumsal cinsiyet eşitliği bakış açısı merkezinde amaç ve hedefler oluşturmak*
- *Konuyla ilgili kurumsal farkındalık yaratmak*
- *Düzenli ve sistemli veri toplamak; istatistiki bilgi birikimi sağlamak*

Stratejik plan hazırlıkları ve **Odunpazarı Belediyesi 2020-2024 Stratejik Planında** stratejik hedefler arasında toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme konusuna yer verilmiş; yıllık performans esaslı bütçe programlarında bu amaçla ilgili hedefler koyularak planlama çalışmaları yapılmıştır. Böylelikle stratejik planda yer alan hedeflerin yıllık programlarda izlenmesini gerçekleştirmek hedeflenmiştir. Strateji Geliştirme Müdürlüğü bünyesinde eşitlik birimi kurulmuş ve konuyla ilgili bir genelge hazırlanmıştır. Ayrıca daha sonra Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü kurulmuştur. Kurum idari ve diğer personelinin konuyla ilgili eğitim alması sağlanmıştır. Bütçe harcamalarında kaynak kullanımlarını mahalle nüfus bilgileri ile sistemli olarak izleme ve raporlama çalışmaları yapılmıştır.

C. Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme ve Faaliyet Raporu İlişkisi

Toplumsal cinsiyet eşitliğinden söz ederken daha çok kadınların durumuna odaklanılmasının nedeni eşitlik konusunda yeterince gelişme kaydedilmemesindedir. Yerel düzeyde sunulan hizmetlerin toplumsal cinsiyete duyarlı biçimde, kadınlara etkisi göz önünde bulundurularak tasarlanması, kadınların yaşamlarını kolaylaştıran hizmetlere öncelik verilmesi, cinsiyet eşitliğinin sağlanması açısından gereklidir. Kadın ve erkeklerin yaşam alanlarında farklı ihtiyaçlarının olması; ilçe düzeyinde üretilecek hizmetlerden eşit fayda sağlanması, veri toplamayı zorunlu kılmaktadır.

İhtiyaç duyulan hizmet alanlarını tespit etmek ve önceliklendirme yapmak, kaynakları doğru yönlendirmek açısından büyük önem arz etmektedir. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması, ihtiyaçların hangi alanlarda olduğunu bilmeyi gerektirmektedir. Kaynak kullanımında toplumsal cinsiyet eşitliği sağlanması; ihtiyaçların doğru tespit edilmesi, verilerin geçerli, güvenilir, ayrıntılı ve güncel olması önemlidir. Verinin temel amaçlarından bir tanesi tespit ve karar sürecinde yol gösterici olmasıdır. Mevcut durumu ortaya koyan veriler olmadan toplumsal cinsiyete duyarlı bütçelemeye yönelik gerçekçi tespitler yapılması, doğru kararların alınması ve uygulanması pek mümkün gözükmemektedir. Bu aşamada belediye olarak *hizmet planlama, üretme ve sunma* faaliyetlerinde toplumsal cinsiyet eşitliği bakış açısı önceliklendirilmiştir.

Toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme çalışmalarında bütçe izlemeleri gerçekleştirilmiştir. Yapılan izlemelerin sistemli hale getirilmesi hedeflenmiştir. Uygulama 2023 yılı için; bilgilerin kayıt altına alınması ve rapor üretme olarak gerçekleştirilmiştir.

Faaliyet raporları, performans hedeflerinin gerçekleşme sonuçlarını meclis ve kamuoyunun bilgisine sunmaktadır. Bu açıdan toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme çalışmaları özet raporu, 2023 yılı idare faaliyet raporunda kamuoyunun bilgisine sunulacak ve kurumsal internet sitesinde yayınlanacaktır.

III. BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

Toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme çalışmaları kapsamında 2023 yılı uygulama sonuçları değerlendirildiğinde toplam **1.137.555.463,46 TL** bütçe harcamasının **684.349.172,14 TL** kısmı (60,16%) cinsiyete duyarlılık açısından incelenmiş ve aşağıda yer alan tabloda detayları gösterilmiştir.

2023 YILI EŞİTLİK UYGULAMA RAPORU SONUÇLARI				
Ekonomik Sınıflandırma (I. Düzey)	Yararlanıcı Oranları		TCDB Harcama (TL)	Toplam Harcama (TL)
	Kadın	Erkek		
Personel Giderleri	19,31%	80,69%	153.287.789,68	153.287.789,68
SGK Devlet Primi Giderleri	18,53%	81,47%	18.813.939,73	18.813.939,73
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	25,51%	74,49%	452.531.372,01	623.042.495,27
Faiz Giderleri			0,00	13.546.484,60
Cari Transferler	85,75%	14,25%	17.422.205,47	47.156.111,35
Sermaye Giderleri	46,51%	53,49%	42.293.865,25	281.708.642,83
Sermaye Transferleri			0,00	0,00
Borç Verme			0,00	0,00
Yedek Ödenekler			0,00	0,00
TOPLAM			684.349.172,14	1.137.555.463,46

Tablo 1 - Bütçe Uygulama Eşitlik Sonuçları

IV. EKONOMİK SINIFLANDIRMA (DÜZEY I) SONUÇLARI

A. (01) Personel Giderleri

Personel Giderleri ekonomik sınıflandırmasında cinsiyete duyarlılık açısından yapılan harcamalar, kurumda çalışan personelin mali ve sosyal haklarının ödenmesinde kullanılmıştır;

- Memur, sözleşmeli personel ile sürekli ve geçici işçilerin mali ve sosyal hakları
- Stajyer öğrenci olarak görev alan kişilerin mali ve sosyal hakları
- Belediye başkanı ve belediye meclis üyelerine yapılan ödemeler

TCDB HARCAMA RAPORU			
Dönemi	01.01.2023-31.12.2023		
Bütçe Kodu	01		
Ekonomik Sınıflandırma	PERSONEL GİDERLERİ		
Harcama Tutarı	153.287.789,68 TL		
Yararlanıcı Bilgileri	Kadın Sayısı / Harcama Oranı	119	19,31%
	Harcama Tutarı	29.602.827,34 TL	
	Erkek Sayısı / Harcama Oranı	398	80,69%
	Harcama Tutarı	123.684.962,34 TL	

Tablo 2 - Personel Giderleri Harcama Bilgileri

Memur, sözleşmeli personel, sürekli işçi, stajyer öğrenci ile belediye meclis üyelerine yapılan mali ve sosyal hakların ödenmesinde personel giderleri bütçe ödenekleri kullanılmıştır. Toplam harcanan **153.287.789,68 TL** tutarın yaklaşık **29.602.827,34 TL** kısmı (19,31%) kadın personelin mali ve sosyal haklarının ödenmesi için; **123.684.962,34 TL** kısmı ise (80,69%) ise erkek personelin mali ve sosyal haklarının ödenmesi için kullanılmıştır. Hesaplamaya tabi tutulan personel istatistikleri ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

PERSONEL İSTATİSTİKLERİ				
İstihdam Şekli	Personel Sayısı ve Harcama Oranları			
	Kadın	%	Erkek	%
Memur	80	22,59%	260	77,41%
Sözleşmeli Personel	11	39,28%	16	60,72%
Geçici Personel	-		-	
Sürekli İşçi	8	6,91%	72	93,09%
Stajyer Öğrenci	14	44,44%	19	55,56%
Meclis Üyesi	6	11,80%	32	88,20%
TOPLAM	119	19,31%	398	80,69%

Tablo 3 - Personel İstatistikleri

B. (02) Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri

Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri ekonomik sınıflandırmasında cinsiyete duyarlılık açısından yapılan harcamalar, personel giderlerinde yer verilen çalışanların sosyal güvenlik ve sağlık primi giderlerinin karşılanmasında kullanılmıştır. Stajyer öğrenciler ile belediye meclis üyelerinin sosyal güvenlik yönünden herhangi bir ödemesi bulunmamakta ve bu hesaplama dâhil edilmemiştir. Bu sebeple, personel giderleri ile sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri arasında yararlanıcı sayıları ve harcama oranları bakımından farklılıklar bulunmaktadır.

TCDB HARCAMA RAPORU			
Dönemi		01.01.2023-31.12.2023	
Bütçe Kodu		02	
Ekonomik Sınıflandırma		SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	
Harcama Tutarı		18.813.939,73 TL	
Yararlanıcı Bilgileri	Kadın Sayısı / Harcama Oranı	99	18,53%
	Harcama Tutarı	3.485.969,32 TL	
	Erkek Sayısı / Harcama Oranı	348	81,47%
	Harcama Tutarı	15.327.970,41 TL	

Tablo 4 - Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri Harcama Bilgileri

Memur, sözleşmeli personel ve sürekli işçilere yapılan sosyal güvenlik ve sağlık primi giderleri için bütçe ödenekleri kullanılmıştır. 2023 yılında toplam harcanan **18.813.939,73 TL** tutarın yaklaşık **3.485.969,32 TL** kısmının (18,53%) kadın personelin; **15.327.970,41 TL** kısmının (81,47%) ise erkek personelin sosyal güvenlik ve sağlık primi giderlerinin ödenmesi için kullanıldığı tespit edilmiştir.

C. (03) Mal ve Hizmet Alım Giderleri

Mal ve Hizmet Alım Giderleri ekonomik sınıflandırmasında harcama birimlerinin gerçekleştirdikleri faaliyetlerde kullandıkları tüketim malzemeleri, organizasyon ve tanıtım giderleri ile büro ve işyeri mal ve malzeme alımlarına ilişkin harcamalar bulunmaktadır. Bununla birlikte; personele ödenen geçici görev yolluğu ödemeleri ile hizmet alımı yöntemiyle istihdam edilen personele ödenen mali ve sosyal haklar da cinsiyete duyarlılık açısından incelenmiştir. Mal ve hizmet alım giderleri kapsamında incelenen özellikli proje ve faaliyetler aşağıda ifade edilmiştir:

- Personel yemek ücreti giderleri
- Personel geçici görev yolluğu giderleri
- Hizmet alımı yöntemiyle istihdam edilen personelin mali ve sosyal hak giderleri
- Kıdem tazminatı giderleri
- Bilgi iletişim malzemeleri bakım-onarım giderleri
- Gündüz bakımevi ve kreş giderleri
- Hizmet noktalarına ait elektrik, su ve yakacak giderleri
- Halk ve Gençlik Merkezleri faaliyet giderleri

TCDB HARCAMA RAPORU			
Dönemi		01.01.2023-31.12.2023	
Bütçe Kodu		03	
Ekonomik Sınıflandırma		MAL ve HİZMET ALIM GİDERLERİ	
Harcama Tutarı		452.531.372,01 TL	
Yararlanıcı Bilgileri	Kadın Sayısı / Harcama Oranı		25,51%
	Harcama Tutarı		115.419.992,56 TL
	Erkek Sayısı / Harcama Oranı		74,49%
	Harcama Tutarı		337.111.379,45 TL

Tablo 5 - Mal ve Hizmet Alım Giderleri Harcama Bilgileri

Mal ve hizmet alım giderleri ekonomik sınıflandırmasında 2023 yılında cinsiyete duyarlılık açısından incelenen toplam harcama tutarı **452.531.372,01 TL** olmuştur. Yapılan harcamaların cinsiyete duyarlılık açısından sonuçlarına bakıldığı zaman aşağıdaki tutarlar tespit edilmiştir;

- Kadın kullanıcı oranı 25,51% ve 115.419.992,56 TL
- Erkek kullanıcı oranı 75,07% ve 337.111.379,45 TL

D. (05) Cari Transferler

Cari Transferler ekonomik sınıflandırmasında; sosyal yardımlar, aşı ve Halk Market giderleri için kullanılan kaynakların yararlanıcıları tespit edilerek, istatistiksel sonuçlar elde edilmiş ve raporlanmıştır. Cari transferler ekonomik sınıflandırması kapsamında incelenen özellikli proje ve faaliyetler aşağıda ifade edilmiştir.

- SOBE faaliyet giderleri
- Evde banyo ve hasta yıkama faaliyet giderleri
- Aşı faaliyet giderleri
- Halk Market faaliyet giderleri

TCDB HARCAMA RAPORU			
Dönemi		01.01.2023-31.12.2023	
Bütçe Kodu		05	
Ekonomik Sınıflandırma		CARI TRANSFERLER	
Harcama Tutarı		17.422.205,47 TL	
Yararlanıcı Bilgileri	Kadın Sayısı / Harcama Oranı		85,75%
	Harcama Tutarı		14.940.348,90 TL
	Erkek Sayısı / Harcama Oranı		14,25%
	Harcama Tutarı		2.481.856,57 TL

Tablo 6 - Cari Transferler Harcama Bilgileri

Cari transferler ekonomik sınıflandırmasında 2023 yılında cinsiyete duyarlılık açısından incelenen toplam harcama tutarı **17.422.205,47 TL** olmuştur. Yapılan harcamaların cinsiyete duyarlılık açısından sonuçlarına bakıldığı zaman aşağıdaki tutarlar tespit edilmiştir;

- Kadın kullanıcı oranı 85,75% ve 14.940.348,90 TL
- Erkek kullanıcı oranı 14,25% ve 2.481.856,57 TL

E. (06) Sermaye Giderleri

Sermaye Giderleri ekonomik sınıflandırmasında; hizmet noktalarının yapım ve büyük onarımları, kamulaştırma giderleri, lisans ve yazılım alımları için kullanılan kaynaklar incelenmiştir. Sermaye giderleri kapsamında cinsiyete duyarlılık kapsamında 2023 yılında değerlendirilen çalışmalar şunlardır:

- Büro mefruşatı ve makine giderleri
- Gündüz bakımevi ve kreş yapım giderleri
- Bilgisayar yazılımı ve lisans alım giderleri
- Kamulaştırma giderleri

TCDB HARCAMA RAPORU			
Dönemi		01.01.2023-31.12.2023	
Bütçe Kodu		06	
Ekonomik Sınıflandırma		SERMAYE GİDERLERİ	
Harcama Tutarı		42.293.865,25 TL	
Yararlanıcı Bilgileri	Kadın Sayısı / Harcama Oranı		46,51%
	Harcama Tutarı		19.671.002,61 TL
	Erkek Sayısı / Harcama Oranı		53,49%
	Harcama Tutarı		22.622.862,64 TL

Tablo 7 - Sermaye Giderleri Harcama Bilgileri

Sermaye giderleri ekonomik sınıflandırmasında 2023 yılında cinsiyete duyarlılık açısından incelenen toplam harcama tutarı **42.293.865,25 TL** olmuştur. Yapılan harcamaların cinsiyete duyarlılık açısından sonuçlarına bakıldığı zaman aşağıdaki tutarlar tespit edilmiştir;

- Kadın kullanıcı oranı 46,51% ve 19.671.002,61 TL
- Erkek kullanıcı oranı 53,49% ve 22.622.862,64 TL

Adres: Gökmeşdan Mahallesi Selin Sokak No:10 26100 Odunpazarı-ESKİŞEHİR
Telefon: +90 (222) 240 0847
Faks: +90 (222) 217 4545
E-Posta: stratejigelistirme_md@odunpazarı.bel.tr
Kep: odunpazarıbelediyesi@hs01.kep.tr
Web: www.odunpazarı.bel.tr